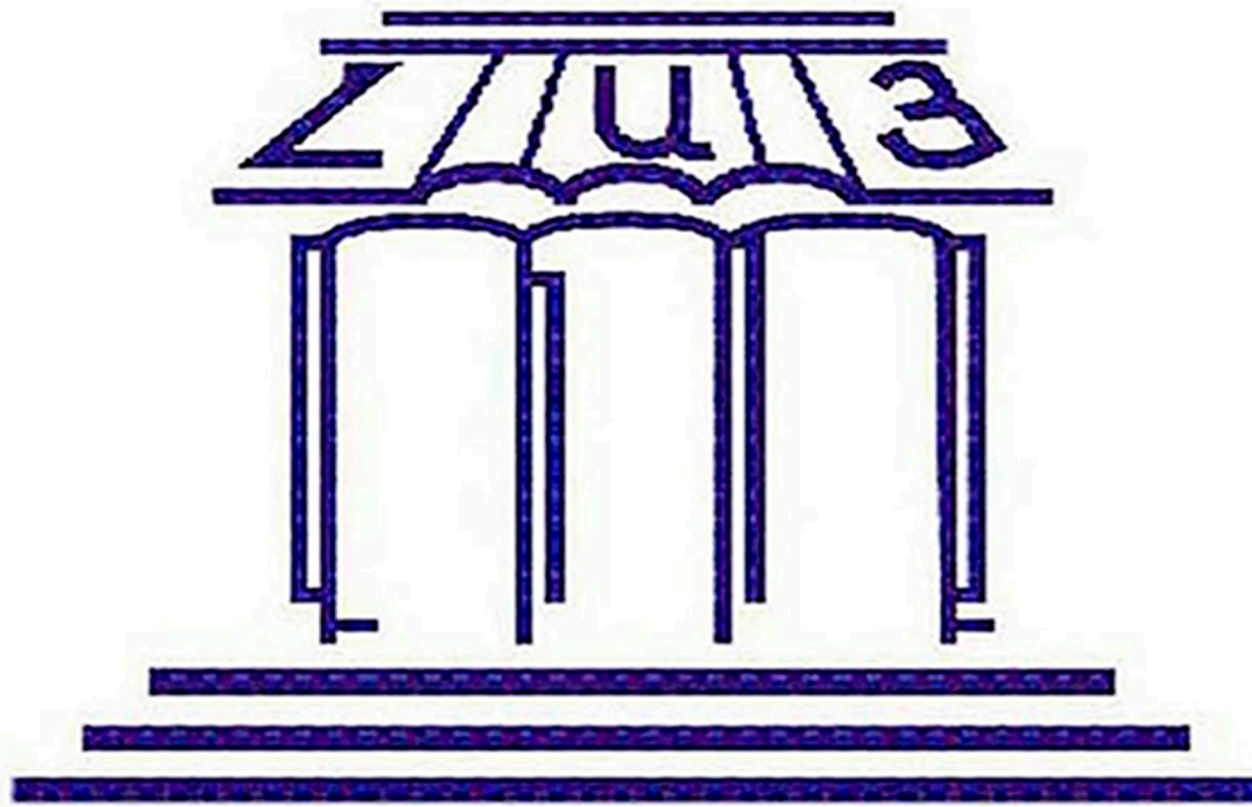

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

159 2222a
ԼՎՅԵՄ ԱՌԱՋԻՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ
№ 12 ՔԱՂԴՊՐՈՅԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ № 12

Խ. Ս. Հ. Մ.

Յ Ե Վ

ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՅԵՐԿԻՐՆԵՐԸ

Թարգմ. Ե.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ—1927

ՀՅԱՃԻՉՍԱ ՄԻՋԱՌԱ ՆԺԵՐ
ԸՆԴ ՄԱՍԿԱՆԻ ԿՅՈՐԹՐԱՅ ԸՆԴ

Մ. Ա. Մ.
Դ. Բ. Բ.

ՆԱԽԴՐԱԿ ԵՄԵՆՍԻՄԵՆՍԻՄ

Վ. ՆՐԱՄԵ

ՄԱՍԿԱՆԻ ԿՅՈՐԹՐԱՅ ԵՄԵՆՍԻՄ

ՅԵՐԱՅԵՐ 1937

✓
Լ Կ Յ Ե Մ Ա Ռ Ա Զ Ի Ն Ա Ս Տ Ի Ժ Ա Ն Ի

№ 12 ԳԱՂՏՊՐԱՑԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ № 12

9(47)

h

2 pny.

9(4)

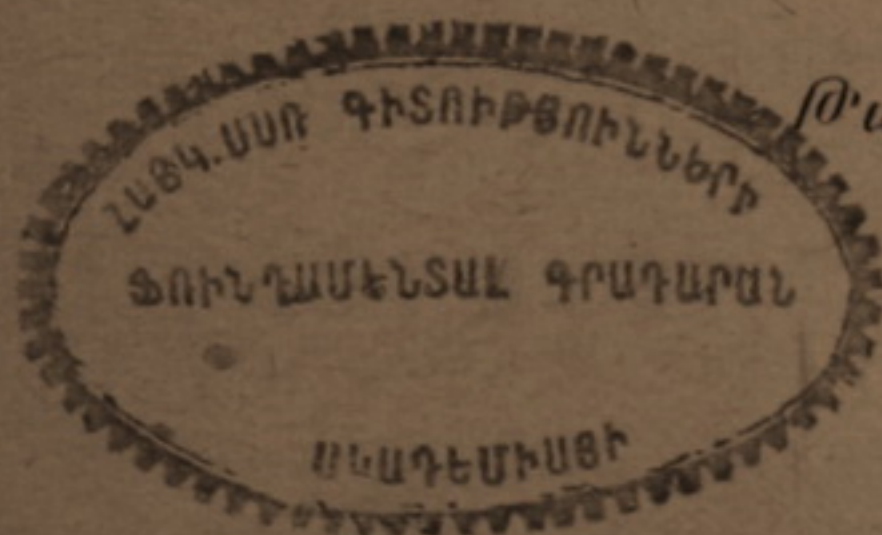
Խ. Ս. Հ. Մ.

ՅԵՎ

ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՅԵՐԿԻՐՆԵՐԸ

17641

A $\frac{1}{4714}$

Թարգմ. Ե.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ—1927

Գրառեպլար № 52բ.

հ. 501

Տիրաժ 4000.

Պետհրատի յերկրորդ տպարան Յերևանում. — 179

ԽՍՀՄ ՅԵՎ ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՅԵՐԿԻՐՆԵՐԸ

1. ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԸ

Կապիտալիզմի մաս- վերջին ժամանակներս
նակի կայունացումը մենք հաճախ լսում և կար-
դում ենք կապիտալիզմի մասնակի ամրացման,
կամ, այլ կերպ ասած, կապիտալիզմի ստաբիլի-
զացիայի մասին: Ի՞նչ է ներկայացնում իրենից
այդ ստաբիլիզացիան: Ինչպե՞ս հասկանալ այդ—
վորպես կապիտալիզմի գործերի, իսկական և ա-
մուր բարելավում, կամ ընդհակառակը, վորպես
ժամանակավոր, աննշան դադար: Այդ հարցերին
ել մենք կաշխատենք պատասխանել:

Հետապատերազմյան առաջին տարիներին հա-
մեմատ կապիտալիստական տնտեսության դրու-
թյունը, անկասկած, բարելավվել է: Այդ մասին
մեզ ասում է խոշորագույն կապիտալիստական
յերկիրների արտադրության խոշորագույն ճյուղե-
րի ղեկավարամեր: Համեմատության համար վերց-
վում է 1913 թիվը—նախապատերազմյան, 1921 թ.
պատերազմից հետո կապիտալիստական տնտե-
սության անկման ամենաբարձ տարին, և 1925 թ.:

**ԱՄԽԻ, ՉՈՒԳՈՒՆԻ, ՊՈՂՊԱՏԻ ՅԵՎ ԲԱՄԲԱԿԻ
ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐՆ ԱՆԳԼԻԱՅՈՒՄ,
ԳԵՐՄԱՆԻԱՅՈՒՄ, ՖՐԱՆՍԻԱՅՈՒՄ ՅԵՎ ՄԻԱ-
ՑՅԱԼ-ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒՄ**

1913 թ.	Աժողի 100	Չողողուն 100	Պող- պատ 100	Բամբակ 100
1921 թ. . .	57	25,5	48	47
Անգլիա . .				
1925 թ. . .	84	61	96,5	76
1921 թ. . .	81	68	78	59
Գերմանիա . .				
1925 թ. . .	94	93	103,5	69
1921 թ. . .	66	41	44,4	72
Ֆրանսիա . .				
1925 թ. . .	108	95	100	111
1921 թ. . .	89	54	63	86
Միաց. Նահան.				
1925 թ. . .	102,5	119	141	109

Բայց կապիտալիստական տնտեսության վեր-
ջին տարիների վորոշ հաջողություններն ամե-
նեին կայուն չեն:

Ամենից առաջ բարելավումը միատեսակ չէ առանձին կապիտալիստական չերկիրներում:

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում արդյունաբերությունն անցել է նախապատերազմյան մակարդակից:

Ամերիկյան պատերազմին մասնակցել է միայն 1917 թվին, պատերազմի առաջին տարիներում նա հսկայական կարողություն է դիզել պատերազմող չերկիրներին ապրանք հայթայթելուց: 1925 թվին Ամերիկյան արտադրել է նավթի համաշխարհային արտադրանքի 71 տոկոսը (մոտ չերեք քառորդը), շուգունի և պողպատի 60 տոկոսը (չերեք հինգերորդականը) և ածխի համաշխարհային արտադրության 40 տոկոսից ավելին (չերկու հինգերորդականից ավելին):

Այլ կացության մեջ է գտնվում կապիտալիզմն Անգլիայում—Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներին հետո, չերկրորդ չերկիրն իր հզորությամբ: Մեր բերած դիագրամմի մեջ, Անգլիան արտադրության բոլոր շորս ճյուղերում ցույց է տալիս ամենացածր տոկոսը: Անգլիայի սնտեսական անկումն ավելի ակնհայտ կը դառնա, չեթե դիտենք 1924—25 թվին նրա արտադրության կացությանը վերաբերող թվերը:

1913 ԹՎԻ ՀԱՄԱՐՆԵՐ

Սաքավել և բարածուխ

1923 թ.	1924 թ.	1925 թ.
96 ⁰ / ₀	93 ⁰ / ₀	84 ⁰ / ₀

Զուլվել և չուգուն

72,5 ⁰ / ₀	71 ⁰ / ₀	61 ⁰ / ₀
----------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Արտադրվել և պողպատ

111 ⁰ / ₀	107 ⁰ / ₀	96,5 ⁰ / ₀
---------------------------------	---------------------------------	----------------------------------

Նշանակում և 1924—25 թ. ընթացքում Անգլիայի կապիտալիստական տնտեսութունը վորոշակի կերպով վատթարանում է: 1926 թվի առաջին կիսամյակի արդյունքները ցուցադրում են հետագա անկումը: Որինակ, 1926 թվի առաջին կիսամյակում պողպատի և չուգունի արտադրությամբ, 1925 թվի առաջին կիսամյակի համեմատ՝ կրճատվել է ավելի քան մեկ հինգերորդականով: Մենք արդեն չենք խոսում ածխի հանույթի (добыча) մասին, վորը սաստիկ կրճատվել է հանքագործների չերկարատև գործադուլի հետևանքով:

Թե վորքան խորն են անգլիական կապիտալիզմի ապրող ծանր դժվարությունները, ցույց է տալիս չմեղմացող հսկայական գործազրկությունը: 1926 թվի հուլիսին նա հասել է մեկ միլիոն

700 հաղարի, չհաշված գործադուլավոր հանքագործներին:

Բայց մնացած յերկիրների կապիտալիստական տնտեսութչուններն ևս ապրում են լուրջ դժվարութչուններ: Փերմանիայում, 1925—26 թ. նկատվում է ուժեղ արդյունաբերական ճգնաժամ, ապրանքների սպառման շուկաների բացակայութչան պատճառով: 1926 թվի հուլիսին յուրաքանչյուր 100 բանվորից—18-ը չեղել է գործադուրկ, իսկ 18-ը ամբողջ շաբաթը լրիվ չի աշխատել:

Փրանսիայում յերկար ժամանակ տևում է ֆինանսական ճգնաժամ. Փրանկը (Փրանսիական դրամանիշ) քանի գնում կորցնում է իր արժեքը և 1926 թվի սեպտեմբերին նա արժեր նախապատերազմյանի մեկ վեցերորդ մասից պակաս: Այդ յերևույթն անխուսափելիորեն կը հանգի արդյունաբերական ճգնաժամի:

Այդպիսով, կապիտալիստական տնտեսութչան մեջ նկատվող բարելավումը հանդիսանում է անկայուն:

Այդ բանում մենք դեռ ավելի կը համոզվենք, յերբ կը վերլուծենք, թե ինչ միջոցներով կապիտալիզմը հասել է իր վերոշ ամրացման:

Մասնակի ստաբիլի-
զացիան սրում է
բանվոր դասակարգի
յեվ բուրժուազիայի
միջեվ գոյություն
ունեցող հակասու-
թյունները

Բոլոր կապիտալիստա-
կան յերկիրներում, առանց
բացառության, ստաբիլիզա-
ցիան կիրառվում է աշխա-
տավոր մասսաների՝ և առա-
ջին հերթին բանվոր դասա-

կարգի հաշվին: Շուկաներում ավելի հաջողու-
թյամբ մրցակցելու համար կապիտալիստները
ձգտում են եժանացնել ապրանքը, այդ եժանա-
ցումը տեղի չե ունենում բանվորական մասսա-
ների հաշվին: Տեղի չե ունենում կապիտալիստ-
ների հարձակում բանվորների աշխատավարձի և
բանվորական որվա վրա:

Բավական է բերել մի քանի տվյալներ. —

Խալիպայում

Խնր ժամյա բանվորա-

Անգլիայում

կան որ է մտցված: Մենք

ականատես ենք հանքափորների հերոսական պայ-
քարին՝ ուղղված կառավարության և հանքատե-
րերի դեմ, վորոնք փորձում են իջեցնել աշխա-
տավարձը և մտցրել 8 ժամյա բանվորական որ՝
7 ժամյա բանվորական որվա փոխարեն:

Լեհաստանում

Աշխատավարձը կանգնած

է աղքատության մակարդակին: Որինակ, մանա-
ծային շրջաններից մեկում, 1926 թվի հունիսի
1-ին, վորակյալ բանվորի աշխատավարձը միջին

հաշվով հավասարվում է 27 կոպեկի, իսկ վորակ
չունեցող բանվորին՝ 10 կոպ. որական:

Առաջ մենք ասացինք, թե վորքան ուժեղ է
գործազրկությունն Անգլիայում, Գերմանիայում:

Աշխատավորության կյանքի պայմանների
վատ թարացմանն է տանում նույնպես և այն
«ոգնությունը», վորը ցույց է տալիս Ամերիկան
Յեվրոպային՝ դրամական փոխառության ձևով,
հենց այն «ոգնությունը», վոր հանդիսանում է
կապիտալիզմի մասնակի ստաբիլիզացիայի պատ-
ճառներից մեկը Յեվրոպայում:

Մենք վերևում կարդացինք, թե պատերազ-
մի ընթացքում ինչպես ուժեղացել է ամերիկյան
կապիտալիզմը: Մինչև պատերազմը Ամերիկան
յեղել է Յեվրոպայի պարտատերը, այժմ—ընդհա-
կառակը, Յեվրոպան հսկայական պարտքեր ունի
Ամերիկային: Ամերիկան շարունակում է հսկայա-
կան կապիտալներ մուծել ուրիշ յերկիրները և
մասնավորապես՝ Յեվրոպայի յերկիրները: Միայն
1925 թվին Ամերիկան Յեվրոպա չե մուծել 6
միլլիարդ ուլբի: 1925 թվի սկզբին ոտարերկրյա
պետությունները պարտք են յեղել Միացյալ Նա-
հանգներին 12 միլլիարդ դոլլար:

Ամերիկան Յեվրոպային ցույց տված «դրա-
մական ոգնության» մեջ իհարկե, լավ շահում է:

Միայն Անգլիան տարեկան տալիս է Ամերիկային 300 միլիոն ուլբլի, վորպես փոխառության տոկոսներ: Ամերիկան դարձել է Յեվրոպայի վաշխառուն:

Ամերիկային տրվելիք վաշխառուական տոկոսների վճարման ծանրությունը յեվրոպական բուրժուազիան զցում է աշխատավորական մասսաների և առաջին հերթին՝ բանվորների ուսերին: Ինչպես մատնանշում է Կոմինտերնի գործկոմի բանաձևը, «ամերիկյան փոխառություններն ըստորկացնում են Յեվրոպային, այսինքն, վերջին հաշվով ստիպում են յեվրոպական բանվորներին աշխատել ամերիկյան կապիտալիստների համար»:

Մեծանում են հարկային ծանրությունները: Իրենց ամբողջ ծանրությամբ հարկերն ընկնում են աշխատավորական մասսաների ուսերին: Ահա, որինակ, թվերը.—

Բնակչությունը վորեւն է հարկ վճարել

Մինչև պատերազմը 1925 թ.
րազմը

Անգլիան	100 ⁰ / ₀	258 ⁰ / ₀
Ֆրանսիան	100 ⁰ / ₀	293 ⁰ / ₀

Նշանակում է, պատերազմից առաջ տրվող չուրաքանչյուր ուլբլու փոխարեն, Անգլիայի բնակչությունը վճարում է 2 ուլբլի 58 կոպեկ, Ֆրանսիայում—2 ուլբ. 93 կոպ.:

Նույնը մենք նկատում ենք Գերմանիայում, Իտալիայում, Յապոնիայում և այլն: Հարկերի գլխավոր ծանրութիւնը կրում են աշխատավոր մասսաները: Նախապատերազմյան ժամանակի համեմատ բաժնական մեծացել են աշխատավարձից ստացվող հարկերը: Որինակ, Գերմանիայում նախապատերազմյան շրջանում, մինչև 450 ուլբլու (900 մարկ) հասնող յեկամուտը ազատվում էր հարկից: 1924 թվի որենքներով արդեն հարկադրվում է նախապատերազմյան 400 մարկ յեկամուտը: Դրա հետ միաժամանակ հարկային դրույքների չափերը՝ նախապատերազմյան ժամանակների համեմատ, մեծացել են 10 անգամ: Դիտենք հետևյալ թվերը. —

ԽՆԿԱՆ ԽԱՐԿ Ե ՎճԱՐԵԼ ՀԱՄԲՈՒՐԳԻ ԲԱՆՎՈՐԸ

1913 թ. . 1500 մարկ (750 ո.) յեկմտ. տար. 15 մ.

1924 թ. , » » » » 150 մ.

Ստաբիլիզացիան բանվոր դասակարգի և ամբողջ աշխատավորական մասսայի հաշվին կիրառելը տանում է դեպի բանվոր դասակարգի և բուրժուազիայի միջև գոյութիւն ունեցող հակասութիւնների ել ավելի սրումը: Կապիտալի հարձակումն ունենում է այն հետևանքը, վոր աստիճանաբար հեղափոխականացնում է բանվորներին, ուժեղացնում է նրանց դիմադրութիւնը՝ հանդեպ կապիտալի: Դրա ամենացայ-

տուն ապացուցը կարող է հանդիսանալ Անգլիա-
յի ընդհանուր և ապա հանքափորների գործա-
դուլը:

1926 թվի մայիսի մեկին մեկ միլիոն 200
հազար անգլիական հանքափորները պայքարի չեն
բռնվում հանքատերերի հետ: Հանքատերերը ձրգ-
տում ենին իջեցնել աշխատավարձը և չերկա-
րացնել բանվորական ուր: Բանվորների հաշվին,
անգլիական հանքատերերը փորձում ենին եժանաց-
նել անգլիական ածուխը, ուժեղացնել նրա սպա-
ռումը և մեծացնել իրենց շահույթը: Հինգ մի-
լիոն բանվորներ գործադուլ արին ի նշան հան-
քափորների համերաշխույթյան: Ամբողջ չերկրում
կանգ առավ չերկաթուղային շարժումը, կանգ
առավ արդյունաբերությունը: Բանվոր դասա-
կարգը դեմ առ դեմ կանգնեց հանդեպ բուր-
ժուազիայի: Բանվորների դեմ հանեցին գորգերն
ու նավատորմը: Իսկ բանվորական մասսաները
դրան պատասխանեցին հսկայական վոգևորու-
թյամբ և չտեսնված կայունությամբ:

Ընդհանուր գործադուլը մատնվել և վիժվել
է անգլիական արհմիությունների Գլխավոր Խոր-
հրդի ղեկավարների կողմից: Այդ առաջնորդնե-
րը ընդհանուր գործադուլ չենին ուղում. նրանք
հայտարարեցին այն, չենթարկվելով բանվորա-

կան մասսաների ճնշման և վախկոտությամբ դա-
դարեցրին գործադուլը, թեպետ բանվորական
մասսաների կայունությունը խոստանում եր լիա-
կատար հաղթանակ: Շնորհիվ Գլխավոր Պորհրդի
խայտառակ դավաճանության, Անգլիայի բանվոր
դասակարգը պարտություն կրեց (թեպետ հան-
քագործները դեռ շարունակում են պայքարը չը
տեսնված ծանր պայմաններում): Բայց ընդհա-
նուր գործադուլը մնում է վորպես կապիտալիս-
տական հասարակարգի ահարկու նախազգուշա-
ցում: Նա ցույց տվեց, թե վորքան սուր են հա-
կասությունները բանվոր դասակարգի և բուր-
ժուազիայի միջև, թե ինչպես այդ հակասու-
թյունները փորում են կապիտալիզմի հիմքը:

Այնպիսի դեպքերը, ինչպիսին ընդհանուր գոր-
ծադուլն է, հակայական նշանակություն ունեն
բանվորների հեղափոխական դաստիարակության
համար: Բանվորը համոզվում է, վոր իր ներկա-
յիս առաջնորդներն անընդունակ են կապիտալի
դեմ պայքար մղելու: Այդպիսի դեպքերում բան-
վորը սովորում է հասկանալ, թե բուրժուական
պետությունը բանվոր դասակարգին հալածելու
զենք է: Իր սեփական փորձի հիման վրա բան-
վորն այն չեզրակացության է գալիս, վոր ան-
հրաժեշտ է տապալել բուրժուազիային:

Գաղութների նման Մենք քննեցինք, թե
 ժողովուրդների պայ- ինչպես կապիտալիզմն իր
 քաղաքականության մասնակի կայունացման և
 հասնում աշխատավորական մասսաների և առա-
 ջին հերթին—բանվոր դասակարգի հաշվին: Ստա-
 բիլիզացիայի մյուս ճանապարհը—դա գաղութների
 հալածված ազգությունների վրա գործ դրած
 ճնշումն է, այնտեղից հսկայական շահույթ դուրս
 կորզելը: Վորպեսզի մեզ համար պարզ լինի, թե
 ինչ չափեր են ընդունում գաղութների շահա-
 գործումը, սեջ բերենք ժամանակակից աշխա-
 տանքի պայմանների նկարագրությունը Հնդկաս-
 տանում:

Աշխատավարձը, հնդկական արդյունաբե-
 րության զանազան կենտրոններում, տրվում է
 վոչ համաչափ: Վիճակագրության կառավարա-
 կան բյուրոն միջին աշխատավարձը սահմանում
 16-ից մինչև 28 կոպեկ որական: Պողպատի ար-
 դյունաբերության բանվորն որական միջին թը-
 վով դատում է 30 կոպեկից մինչև մեկ ռուբլի,
 մանածային բանվորները—16 կոպ. մինչև մեկ
 ռուբլի, գյուղական բանվորները—8-ից մինչև
 40 կոպեկ: Կենտրոնական և հարավային Հնդկաս-
 տանում հեղինակը պատահել է վորակյալ բան-
 վորների—մանածագործների, մեքենավարների,

ատաղձագործներին, քարտաշներին, վորոնք ամսական դատում ելին 16-ից մինչև 24 ուլբլի: Բենգալիայում, հանքափորները դատում են որական 24 կոպ., իսկ կանայք—20 կոպ.:

Յերեխայի աշխատանքը մեծ գործադրություն է գտնում Հնդկաստանում: Կոմպոր քաղաքում բանվորների յերեխաների 75 տոկ. մահանում է կյանքի առաջին իսկ տարում, շնորհիվ այս սարսափելի պայմանների, վորոնց մեջ ստիպված են ապրել ու աշխատել նրանց ծնողները—հնդկական պրոլետարները:

Իմպերիալիստական հալածանքն առաջ է բերում գաղութային ժողովուրդների ավելի ուժեղ ընդիմադրություն: Աճող ժողովրդական հեղափոխական շարժումը սպառնում է կապիտալիստական յերկիրների գաղութային տիրապետության: Ժողովրդական-հեղափոխական շարժման հակադասական աճումը Չինաստանում, վոր կենտրոն ունի Կանտոնը, ապստամբությունը Մարոկկոյում և Սիրիայում,—այս բոլոր անցքերը ցույց են տալիս իմպերիալիստների աճող անկայուն վիճակը գաղութներում:

Կապիտալիզմը մաշ-

վում է իր հակասու-

թյուններով

Մենք պարզեցինք, թե

ինչպես աճում են հակա-

սություններն իմպերիալիզ-

մի և գաղութներ ճնշված ժողովուրդների միջև, բանվոր դասակարգի ու բուրժուազիայի միջև: Միայն այդ հակասությունները դարձնում են կապիտալիզմի ներկայիս ստաբիլիզացիան անկայուն: Բայց կան դեռ մի ամբողջ շարք այլ խորը հակասություններ՝ իրենց կապիտալիստական լերկիրների միջև:

Շատ սուր են հակասություններն Անգլիայի ու Ամերիկայի միջև: Խիստ ամրապնդված ամերիկյան կապիտալիզմը ձգտում է դուրս մղել Անգլիային նրա սպառման շուկաներից, նրա գաղութներից: Անգլիան, վոր մինչև պատերազմը չեղել է աշխարհի ամենախոշոր կապիտալիստական պետութունը, չի ուզում լերկրորդական պետության դրության մեջ ընկնել: Անգլիայի ու Ամերիկայի միջև տարվում է կատաղի պայքար նավթի համար: Նավթն ահագին նշանակութուն ունի ժողովրդական տնտեսության մեջ այս կամ այն լերկրի և ռազմական ուժի համար: Ահա ինչու իմպերիալիստներն իրենց միջև պայքարում են նավթային հողերի առթիվ:

Իմպերիալիստական պատերազմում պարտված Գերմանիային, հաղթանակած լերկիրները ստիպում են տարեկան իրեն ահագին դրամ վճարել:

ճարել. ընդամենը Գերմանիան պետք է վճարի
65 միլիարդ ռուբլի:

Գոյություն ունի սուր հակասություն ամե-
րիկյան և չեռոպական կապիտալիզմի միջև՝ արև-
տեսական մրցակցության հողի վրա: Ամերիկա-
ին ձեռնառու չե, փորպեսզի իր չեռոպական պար-
տատերերը փորոշ չափով ամրանան և ի վիճակի
լինեն վճարելու իր պարտքի տոկոսները: Բայց
միևնույն ժամանակ Ամերիկան վախենում է
չեռոպական պետութայունների շատ ուժեղաց-
մամբ, փորովհետև այդ կապառնար միջազգային
տնտեսութայան մեջ նրա ունեցած հեգեմոնիա-
յին (գերիշխող պերին):

Անգլիան մրցակցում է Ֆրանսիայի հետ
Յեռոպայում ազդեցութայուն ունենալու համար:
Անգլիան աջակցում է Գերմանիային ընդդեմ
Ֆրանսիայի և միևնույն ժամանակ չափազանց
վախենում է տնտեսապես ուժեղացած Գերմա-
նիայի մրցակցութայունից:

Կապիտալիզմի կայունացման խո-
չընդոտ է հանդիսանում նույնպես
ԽՍՀՄ գոյութայունը: Ավելի ու ավելի ուժեղացող
պրոլետարական պետութայան գոյութայունը տա-
տանում է կապիտալիզմի ուժն ու նրա կայուն-
ութայունը:

«Կորցնել աշխարհի մեկ վեցերորդ մասը,
կորցնել շուկաները, մեր յերկրի հուժ և նյութերի
աղբյուրները, դա կապիտալիստական Յևրոպայի
համար նշանակու՞մ է կրճատել իր արդյունաբե-
րությունը, խախտել այն հիմնական կերպով»:
(14-րդ կուսհամագումարին տված ընկ. Ստա-
լինի զեկուցումից):

Նոր պատերազմների
վսահգը

Կապիտալիզմի հակա-
սությունները ստեղծում են
խմպերիալիստական պատերազմների վտանգը:
Այդ մասին պերճախոս կերպով ասում են մեջ-
բերվող դիագրամմում ցույց տված կապիտալիզմի
կարևորագույն յերկիրների սպառազինման աճու-
մը, մի աճում, վոր արդեն անցել է նախասյա-
տերազմյան մակարդակից:

Անգլիայի, Ֆրանսիայի, Իտալիայի յեվ Միացյալ Նա-
հանգների ռազմական բյուջեն միասեղ վերցրած
կազմել են

1913 թվին
1,080,000,000 դոլ.
մեկ միլիարդ ութսուն
միլիոն նախասպատե-
րազմյան դոլլար

1925 թվին
1,585,000,000 դոլ.
մեկ միլիարդ հինգ
հարյուր ութսուն և
հինգ միլիոն նախա-
սպատերազմյան դոլ.

Նույն այդ յերկիրներում գեների ռակ յեղել են

1913-14 թ. թ.
1,613,000 մարդ

1925 թվին
1,774,000 մարդ

Վրա հասնող նոր պատերազմների վտանգը բանվորական մասսաներին տանում է դեպի հեղափոխության ճանապարհը, բանվորը համոզվում է, Վոր կապիտալիզմի հետագա գոյությունը կապված է աշխատավորական մասսաների մեծագույն տանջանքների հետ, Վոր միայն բուրժուազիայի տապալման հետևանքով կարելի կը լինի հեռացնել նոր արյունալից պատերազմների վտանգը:

**Կապիտալիզմի կա-
յունացումը — ժամա-
նակավոր է, անկա-
յուն**

Այժմ ամփոփենք կապիտալիզմի դրության մասին մեր ամբողջ ապաժնե-
րը: Ի՞նչ գլխավոր չեզրակա-
ցության պետք է մենք հանգենք:

Կապիտալիզմի դրության բարելավում, համեմատած հետպատերազմյան առաջին տարիների հետ — անկասկած կա: Չտեսնել այդ նշանակում է մոռանալ Լենինի պատգամները բալլ-
շևիկների կողմից իսկական կացության զգաստ հաշվառման անհրաժեշտության մասին: Սակայն պետք է նկատի առնել, Վոր այդ բարելավումը հավերժական չէ: Կապիտալիզմը մաշվում իր հակասությունների հսկայական քանակով: Միշտ ավելի սրվում են հակասությունները բանվոր դասակարգի և բուրժուազիայի միջև,

խմայերի ալիքմի և գաղութների ճնշված ժողովուրդների միջև, տարբեր կապիտալիստական պետութայունների միջև: Կապիտալիզմի ամրացման արգելք է հանդիսանում ԽՍՀ Միութայունը:

Այդ հակասութայունները դարձնում են գոյութայուն ունեցող կապիտալիզմի մասնակի ստաբիլիզացիան ժամանակավոր և վոչ կայուն:

Պրոլետարական հեղափոխութայունն անման շրջանը շարունակվում է,—ասվում է Կոմինտերնի Գործկոմի 6-րդ պլենումի բանաձևում,—բայց այդ շրջանի ներսում հնարավոր են ժամանակավոր, մասնակի բարելավումներ»: Յեվ այդպիսի ժամանակավոր բարելավում—մասնակի ստաբիլիզացիա նկատում ենք մենք այժմ:

Բուրժուազիայի սպասավոր մենշևիկներն ամեն քայլափոխին ասում են,—Կապիտալիզմը վերջնականապես վտաքի չէ կանգնել, նրան սպասում է դեռ բարեկեցութայան ու ծաղկման մի շրջան: Բայց բավական է դիտել կապիտալիզմի իսկական դրութայունը, գալու համար այն չեղարակացութայան, վոր կապիտալիզմի ստաբիլիզացիան մասնակի չէ, նեխած է:

Չնայած ժամանակավոր բարելավման, կապիտալիզմը գնում է դեպի անկում: Վաղ թե

ուշ կը հաղթանակի պրոլետարական հեղափոխութիւնը: Նրա ուժերը, թեպէտ և դանդաղ, բայց որեցոր ամրանում են: Կապիտալի հարձակումը բանվորներին տանում է դեպի պաշարի հեղափոխական ճանապարհը, ինչպէս այդ ցույց տվեց ընդհանուր գործադուլի որինակն Անգլիայում: Աճում են կոմմունիստական կուսակցութիւնները, ուժերը, վորոնք նախապատրաստում են բանվոր դասակարգին վճռական մարտի համար՝ ընդդէմ կապիտալիզմի:

Միջազգային կոմմունիստական հեղափոխութիւնն անխուսափելի չէ. միայն իշխանության գլուխ կանգնած պրոլետարիատը կարող կը լինի լուծելու այն հակասութիւնները, վորից չեւթ չի կարողանում գտնել կապիտալիստական հասարակութիւնը:

Այն մասին, թե մեր չեղբայրական կոմմունիստական կուսակցութիւններն Արեւմուտքում ինչպէս պետք է վարեն իրենց հետագա պաշարը կապիտալիզմի մասնակի ստաբիլիզացիայի պայմաններում, — մենք կասենք հետևյալ (տասնյերեքերորդ) գլուցցում: Իսկ այժմ ավելի մանրամասն խոսենք այն դերի մասին, վոր ժամանակակից պայմաններում մեր Խորհրդային Միութեան բաժին է ընկնում, այն մասին, թե մենք

բոլորս պետք է սոցիալիզմ կառուցենք կապի-
տալիստական պետութիւնների շրջապատում,
այն նշանակութիւն մասին, վոր ունի մեր սո-
ցիալիստական շինարարութիւնը միջազգային
պրոլետարական հեղափոխութիւն համար:

2. ԽՍՀՄ ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՇՐՋԱՊԱՏՈՒՄ

«Դադարի» ԵՐԶԱՆԸ Մեր յերկրում բանվոր
պեֆ է ոգնագործել դասակարգի կողմից իշխա-
սոցիալիստական ԵՐ- նութիւնը գրավելուն միջ-
նաւորութիւնի համար ազգային իմպերիալիզմը պա-
տասխանեց ինտերվենցիայով (գինված միջամը-
տութիւնը): Ոտարեկրկա կապիտալիստների ա-
ջակցութիւն շնորհիվ միայն ռուսական հակահե-
ղափոխութիւնը յերեք տարի կարողացավ պաշ-
քարել պրոլետարիատի դիկտատուրայի դեմ: Իմ-
պերիալիզմի այդ հարձակումը չեա մղվեց Խոր-
հրդային Միութիւն բանվորների և գյուղացի-
ների միացյալ ուժերով:

Իմպերիալիստները հարկադրված չեղան հը-
րաժարվելու մեր դեմ ռազմական պայքար մղե-
լուց: ԽՍՀՄ աճեց և ամրացավ, իրենք կապի-
տալիստական յերկիրները ջլատվում են փոխա-
դարձ հակասութիւններով և միջազգային իմպե-
րիալիզմն առայժմ չի հանգգնում մեր դեմ դուրս
գալ նոր ինտերվենցիայով:

«Միջազգային հարաբերությունների բնագավառում, — ասված է կուսակցության 14-րդ համագումարի բանաձևում, — ամրացել ու ընդլայնվել է «դադարի շրջանը»:

Այդ «դադարի» շրջանը մենք պետք է ոգտագործենք մեր չերկրում սոցիալիստական շինարարությունն ուժեղացնելու համար: ԽՍՀՄ մեջ սոցիալիզմ կառուցելով, մենք դրանով իսկ ամրացնում ենք պրոլետարական հեղափոխության ուժերը: Նախորդ մի քանի զրույցներում մենք ծանոթացանք, թե ինչ ուղիներով է ընթանում սոցիալիզմի շինարարությունը մեր չերկրում:

Արտասահմանի հետ ունեցած մեր տնտեսական կապերը մենք ոգտագործում ենք սոցիալիստական շինարարության շահերի համար: Խորհրդային իշխանությունը ձգտում է ամեն կերպ զարգացնելու իր տնտեսական կապերը միջազգային տնտեսության հետ: Այդ ստիպողապես պահանջում են մեր տնտեսական զարգացման շահերը, սոցիալիզմի շինարարության շահերը:

Մենք ներմուծում ենք մեքենաներ՝ արդյունաբերության ու գյուղատնտեսության համար և հում նյութ՝ մանածագործական, կաշվի

ու մետաքսի արդյունաբերության համար: Արտածում ենք հաց, յուղ, բուրդ, կտավհատ, փետրամատ (пенька), մուշտակեղեն և գյուղատնտեսական այլ մթերքներ: Արտածում ենք նաև հավթ, մարգանեց և արդյունաբերության մի քանի այլ մթերքներ:

Վորքան լայն է արտաքին առևտրի շրջանառությունը, այնքան կարելի է ավելի արագ առաջ տանել տնտեսության զարգացումը: Մենք ձգտում ենք ունենալ «ակտիվ բալանս», այսինքն՝ վորպեսզի արտածումը (էքսպորտը) բարձր լինի ներածումից (իմպորտ): Այն շահույթը, վոր մենք ստանում ենք արտաքին առևտրից, մեր չերկրի ինդուստրիալ մասն գործի համար կուտակման մի աղբյուր է հանդիսանում: Մեր կապը միջազգային տնտեսության հետ իրականացվում է և կոնցեսսիաների միջոցով: Մենք ձգտում ենք, վորպեսզի արդյունաբերական շինարարությանը մասնակից անենք ոտարերկրյա կապիտալին: Մեր տնտեսության զարգացման համար ձեռնառու պայմաններով մենք ոտարերկրյա կապիտալին ենք հանձնում մշակելու համար բնական այն հարստությունները, վոր մենք դեռ ինքներս ի վաճակի չենք մշակելու:

Ուժեղացնելով տնտեսական կապերը կապի-
տալիստական չերկիրների հետ, կուսակցութիւնը
խնդիր է դնում ապահովելու ԽՍՀՄ տնտեսա-
կան անկախութիւնը: Դրան հասնում ենք ԽՍՀՄ
ինդուստրիացման միջոցով, (այդ մասին մենք
կարդացել ենք յերրորդ գրույցում): Մենք ձգ-
տում ենք, վորպեսզի ԽՍՀՄ «իրենից ներկա-
յացնի ինքնուրույն տնտեսական մի միավոր, վո-
րը կառուցվում է սոցիալիստորեն և շնորհիվ
իր տնտեսական աճման, բոլոր չերկիրների բան-
վորներին և գաղութային ու կիսագաղութային
չերկիրների ճնշված ժողովուրդներին հեղափոխա-
կանացնելու մի հզոր միջոց է հանդիսանում
(Համ. Կ. (բ.) Կ. 14-րդ համագումարի բանա-
ձևից):

**ԽՍՀՄ խաղաղու-
թյունն է ուզում, բայց
պես և պատրաստ
էի պատերազմի**

Հաջող սոցիալիստական
շինարարութեան պայմանը
հանդիսանում է խաղաղու-
թիւնը: Ահա ինչու ԽՍՀՄ
ձգտում է ամրացնել խաղաղասիրական հարա-
բերութիւնները մեր շրջապատում գտնվող կա-
պիտալիստական պետութիւնների հետ: Կապի-
տալիզմի աճող հակասութիւնները դրդում են
նրան նոր պատերազմների: Վերևում մենք կար-
դացինք, թե ինչպես է մեծանում կապիտալիս-

տական չերկիրների սպառազինումը: Մեր չերկիրը—միակն է, վորն իրապես կիրառում է խաղաղության քաղաքականութիւնը: Այդ հաստատում է, մասնավորապես, հետևյալ չերկուղիադրամմների տվյալներով.

Բանակի ծախսեր բնակչության մի հոգու վրա *

ԽՍՀՄ	.	.	.	4	սուբ.	—
Ֆինլանդիա	.	.	.	8	ս.	—
Եստոնիա	.	.	.	8	ս.	60 կ.
Միաց. Նահանգներ	.	.	.	9	ս.	10 կ.
Հատվիա	.	.	.	9	ս.	60 կ.
Լեհաստան	.	.	.	11	ս.	10 կ.
Ֆրանսիա	.	.	.	17	ս.	20 կ.
Անգլիա	.	.	.	22	ս.	30 կ.

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՅԵՐԿԻՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԽՍՀՄ ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Զինվորների բանակը 100 բառակուսի կիլոմետրի վրա

Ֆրանսիա	Լեհաստան	Ռուսիան	Հատվիա
1243	806	536	324
Եստոնիա	Ֆինլանդիա	ԽՍՀՄ	
318	85	27	

*) ԾԱՆՈԹ.— Հաշվվում է մի տարվա ծախսերը:

Կուսակցական 14-րդ համագումարի բանա-
ձևում ասված է, վոր անհրաժեշտ է «վարել խա-
ղաղության քաղաքականութիւն, վորը պետք է
կառավարության վողջ արտաքին քաղաքականու-
թյան մեջ կենտրոնական տեղ գրավի և վորոշի
նրա բոլոր հիմնական յելույթները»:

Բայց դրա հետ միասին միշտ պետք է հի-
շել, վոր մենք շրջապատված ենք թշնամիների
սերտ ողակով: Միջազգային իմպերիալիզմը չի
կարող հաշտվել աշխարհիս յերեսին միակ բան-
վորական պետության գոյության հետ: ԽՍՀՄ
վորպես կատաղի թշնամի հանդես չե գալիս հատ-
կապես անգլիական իմպերիալիզմը: Քաղաքա-
ցիական պատերազմի տարիներում միջազգային
իմպերիալիզմը փորձում էր մեզ ընկճել զինված
պայքարով: Ներկայումս, կապիտալիստները փոր-
ձում են մեզ վրա գործադրել պայքարի այլ՝ գե-
րազանցապես սնտեսական բնույթ կրող միջոց-
ներ: Բայց կապիտալիստները դեռ տակավին չեն
հրաժարվել մեր դեմ զինված պայքար մղելու
մտքից:

Ահա թե ինչու ընկ. Լենինը խորհուրդների
9-րդ համագումարում՝ վերջին համագումարին,
վորտեղ նա ներկա չե լեղել, — ասել է.

«Մենք ասում ենք մեզ, — դիմելով մեր խա-

դադ շինարարության, մենք կը գործադրենք բո-
լոր ուժերը, վորպեսզի անընդհատ շարունակենք
այն: Միևնույն ժամանակ, ընկերներ, զգաստ չե-
ղեք, խնամեք, վորպես աչքի լույս, մեր չերկրի
և մեր կարմիր բանակի պաշտպանունակությունը»:

Այդ պատճառով ել, 14-րդ կուսակցական
համագումարը վորոշել ե «ձեռք առնել բոլոր մի-
ջոցները չերկրի պաշտպանունակությունն ամ-
րապնդելու, կարմիր բանակը և ծովային ու ո-
դային կարմիր տորմիդն ուժեղացնելու համար»:

Յերկրի պաշտպանունակությունն ամրա-
պնդելու այդ աշխատանքի մի մասն ընկնում ե
կոմյերիտմիության վրա: Կարմիր բանակում այժմ
հաշվում են 100 հազարից ավելի կոմյերիտա-
կաններ: Նրանք պետք ե մարտական կայունու-
թյան և կարգապահության որինակ ծառայեն:
Միությունը պետք ե հասնի նրան, վորպեսզի
բանակ ուղարկվող կոմյերիտականը խոր ըմբռնի
իր վրա ընկնող մեծ պարտականությունները,
վորպեսզի նա իմանա, թե ինչպես ե կառուցված
կարմիր բանակը և ինչ ե պահանջվում որինա-
կելի մարտիկից: Կոմյերիտմիությունը պետք ե
ամեն կերպ ոգնի ռազմական մարմիններին՝ նա-
խակոչյան պատրաստության և կարմիր բանակի
չերկրային շինարարության ամրապնդման գոր-

ծուծ: Յուրաքանչյուր կոմյերիտական պետք է գիտենա ռազմական գործը, վորպեսզի միշտ պատրաստ լինի սպասվող մարտերին, պաշտպանելու մեր սոցիալիստական շինարարությունը միջազգային իմպերիալիզմի հարձակումներից:

Միության կանոնադրությունն ասում է. — «Կոմյերիտականը հիշում է, վոր նա պետք է կարողանա զենքը ձեռքին պաշտպանել պրոլետարական հեղափոխությունը, վոր կոմյերիտամիությունը — Կարմիր բանակի և Կարմիր նավատորմի հենարանն է: Դրա համար էլ, յուրաքանչյուր կոմյերիտական պետք է ուշադիր ուսումնասիրի ռազմական գործը, Կարմիր բանակում և Կարմիր նավատորմում լինի առաջինը ուսուցման մեջ, առաջինը կարգապահության մեջ, առաջինը մարտական գծում:

ԽՍՀՄ — միջազգային հեղափոխության կենտրոնն է

ԽՍՀՄ — առաջժամ միակ չերկիրն է, վորտեղ ծագել է պրոլետարական

հեղափոխությունը: Ուստի և **ԽՍՀՄ** — միջազգային հեղափոխության գլխավոր հենարանն է:

ԽՍՀՄ ամեն մի հաջողություն, պրոլետարական դիկտատուրան ամրապնդող մեր ամեն մի նոր նվաճում, միջազգային պրոլետարական շարժման հաջողությունն է: Կապիտալիստական

յերկիրներ թանձոր դասակարգի ավելի ու ավելի
լայն խավերը գիտակցում են, վոր միջազգային
բանվորական շարժման և ԽՍՀՄ շահերն ընդ-
հանուր են: Այդ, մասնավորապես, մասնանշում
են Յեվրոպական տարրեր յերկիրների բազմաթիվ
բանվորական պատգամավորությունները, վորոնք
իրենց մեծամասնությամբ վոչ կոմունիստներ են:
Պատգամավորներն իրենց՝ գործարանից հեռաց-
նելու վտանգի տակ են դնում, սոցիալ-դեմոկրա-
տիայի առաջնորդները հաճախ պատգամավո-
րություններին մասնակցած իրենց անդամներին
հեռացնում են կուսակցությունից: Բայց հակա-
յական ձգտումը դեպի ԽՍՀՄ հաղթահարում է
բուրժուազիայի և սոցիալ-դեմոկրատիայի հա-
րուցած խոչընդոտները:

Բանվորական պատգամավորությունները հե-
տաքրքրության համար չեն գալիս մեզ մոտ:
Նրանք գալիս են մեզ մոտ՝ տեսնելու համար,
թե ինչպես է կառուցվում սոցիալիզմ առաջժամ
աշխարհիս միակ խորհրդային յերկրում: ԽՍՀՄ
բանվոր դասակարգը և մեր կուսակցությունն
այդ պատգամավորներին սոսկ չի ցուցադրում
մեր հաջողություններն ու պակասությունները:
Մենք մի տեսակ հաշիվ ենք տալիս նրանց, ու-
զում ենք լսել նրանց կարծիքը մեր շինարարու-

թյան մասին, շինարարություն, վոր հանդիսա-
նում է պրոլետարական հեղափոխության ամբողջ
աշխարհում տանելիք հաղթանակի գրավականը:

Բանվորների ձգտումը դեպի ԽՍՀՄ ասում
է «այն մասին, վոր Յեվրոպայի բանվոր դասա-
կարգի հեղափոխական մասը, մեր պետությունն
իր գավակն է համարում, վոր չեվրոպական պրո-
լետարիատի հեղափոխական մասը, վորդեգրելով
մեր պետությունը և այն իր գավակը համարե-
լով, հանձն է առնում պաշտպանելու նրան և
անհրաժեշտության դեպքում կռվել նրա համար».
(Կուսակցության 14-րդ համագումարին տված
ընկ. Ստալինի զեկուցումից):

Միայն Խորհրդային Միության գոյությունը,
վորտեղ (Խոր. Միության մեջ) բանվորներն ու
գյուղացիներն իրենց վրայից դեն են շարտել
շահագործողների լուծը, հանդիսանում է հզոր
խթան բանվորների և կապիտալի կողմից բոլոր
ճնշվածների հեղափոխական շարժման:

Խորհրդային չերկիրը փարոս է հանդիսա-
նում իրենց հարստահարիչների դեմ ուղղված գա-
ղութների ճնշված ժողովուրդների պաշտարում:

Ահա թե ինչ է ասում ԽՍՀՄ Կենտգործկո-
մին ուղղած՝ «չինական հեղափոխության հայր»
— ազգային մեծ մարտիկ — Սուեն-Յաթ-Սենի դի-
մումը, վոր գրված է նրա մահից առաջ. —

«Թանկագին ընկերներ: Այն ժամանակ, չերբ չես աչատեղ պառկած եմ հիվանդ, վորի դեմ մարդիկ անգոր են, իմ միտքն ուղղված է դեպի ձեզ և դեպի իմ յերկրի բախտը:

Դուք գլխավորում եք ազատ հանրապետությունների Միությունը—այն զգալի ժառանգությունը, վոր թողել է աշխարհիս ճնշված ժողովուրդներին անմահ լեռներ: Այդ ժառանգության ոգնությամբ իմպերիալիզմի զոհերը կը հասնեն անկախության ու ազատության այն միջազգային հասարակարգին, վորի հիմքերը վաղուց ի վեր արմատավորվել են ստրկատիրության, պատերազմների և անիրավությունների մեջ....:

Հրաժեշտ տալով ձեզ, Թանկագին ընկերներ, չես ուզում եմ հույս հայտնել, վոր շուտով կը հասնի այն օրը, չերբ ԽՍՀՄ հզոր և ազատ Չինաստանին կը վողջունեն—վորպես ընկերոջ ու զինակցի և վոր աշխարհի ճնշված ժողովուրդների ազատագրության համար մղած հսկա պայքարում յերկու զինակիցները ձեռք ձեռքի տված կը դիմեն հաղթանակի:

Յեղբայրական վողջույններով՝

Սուհ-Յաթ. Սեհ

ԽՈՐ. ՄԻՈՒՅՅԱՆ ԱԵՋ
սոցիալիզմ կառու-
ցելուն քերական-
սելք վնասում է մի-
ջազգային հեղափո-
խության գործին

Մեր չերկրի տնտեսա-
 կան աճումը, սոցիալիստա-
 կան շինարարության հաջո-
 դությունները կերտում են
 կոմմունիզմի ամբողջ աշ-
 խարհում հաղթանակելու

պատվանդանը և հանդիսանում են լավագույն
 ազիտացիան կոմմունիզմի ոգտին, միջազգային հե-
 դափոխության ոգտին: Այդ այգպես է, քանի վոր
 մեր որինակի վրա ամբողջ աշխարհի բանվորնե-
 րը համոզվում են, թե ինչպես նույնիսկ հետա-
 մնաց չերկրում հաղթանակած բանվոր դասակար-
 ցը կարող է կառուցել սոցիալիզմ: Մենշևիկ-
 ներն այդ լավ են հասկանում և նրանք ամեն
 կերպ փորձում են համոզել բանվորներին, վոր
 ԽՍՀՄ պրոլետարիատը չի կարող սոցիալիզմ կա-
 ուցել: Նման ազիտացիայով մենշևիկները հույս
 ունեն պահպանելու իրենց ազդեցությունը բան-
 վորական մասսաների վրա, խրտնեցնելով նրան
 իշխանության համար մղվող պայքարից:

Միանգամայն ձեռնտու չե մենշևիկներին
 ուղղորդիցիայի թե բահավատությունը
 դեպի մեր չերկրում սոցիալիզմ կա-
 ուցելը: «Ահա, —ասում են մենշևիկները բան-
 վորներին, — ուրեւ կոմմունիստների միջև գոյու-

թյուն ունեն կասկածներ դեպի սոցիալիզմ կա-
ռուցելու հնարավորութիւնները: Զուր չէ, վոր
մենք նախագգուշացնում ենք «ուսանական որի-
նակի» կրկնվելուց»: Մեր չերկրում սոցիալիզմ
կառուցելուն թերահավատելը խախտում է մի-
ջազգային հեղափոխութեան գործը:

«Սոցիալիստական շինարարութեան հաղթա-
նակին չհավատալը, այդ չհաժատալու քարոզը
տանում է դեպի մեր չերկրի՝ վորպէս միջազ-
գային հեղափոխութեան բազայի, դեպի միջազգա-
յին հեղափոխական շարժման՝ թուլացումը: Պա-
րոնայք սոցիալ-դեմոկրատները ինչո՞վ խրանեց-
րին մեզնից բանվորներին:—Քարոզով, այն
մասին, թէ «ուսաների մոտ վոչինչ չի ստաց-
վի»: Ներկայումս մենք ինչո՞վ ենք հարվա-
ծում սոցիալ-դեմոկրատներին, դեպի մեզ գրավե-
լով բանվորական պատգամավորութիւնների մի
ամբողջ շարան և գրանով իսկ ամրապնդելով կոմ-
ունիզմի դիրքերն ամբողջ աշխարհում:—Սոցիա-
լիստական շինարարութեան ասպարիզում մեր
ձեռք բերած հաջողութիւններով: Բայց միթէ
պարզ չի սրանից հետո, վոր ով քարոզում է
թերահավատութիւն դեպի մեր հաջողութիւն-
ները սոցիալիզմի շինարարութեան մեջ, նա թու-
լացնում է հեղափոխական շարժման թափը, նա

անխուսափելիորեն հեռանում է ինտերնացիոնալիզմից» (Ստալին):

Կուսակցությունը վճռապես պայքարում է դեպի սոցիալիզմի շինարարությունը հայտնաբերած ուղղորդիչիայի թերահավատության դեմ: Կուսակցությունն ու բանվոր դասակարգը համառաշխատանքով հաղթահարում են շինարարության դժվարությունները և սոցիալիզմի ճանապարհով զրավում նորանոր դիրքեր: Դրանով իսկ մենք առաջ ենք մղում միջազգային հեղափոխության գործը, մոտեցնում ենք պրոլետարիատի հաղթանակի ժամը բոլոր չերկիրներում:

Հ Ա Ր Ց Ա Ց Ո Ւ Ց Ա Ն

1) Ինչո՞ւ սրվում են հակասությունները բանվոր դասակարգի և բուրժուազիայի միջև:

2) Ինչո՞ւ սրվում են հակասություններն իմպերիալիստների և գաղութների ճնշված ժողովուրդների միջև:

3) Ինչո՞ւ կապիտալիզմի մասնակի ստաբիլիզացիան մենք անվանում ենք ժամանակավոր և վոչ կայուն:

4) Ինչպե՞ս ենք մենք ոգտագործում «դադարի» շրջանը:

5) Ինչո՞ւ ընկ. Լենինն ասել է, թե պետք

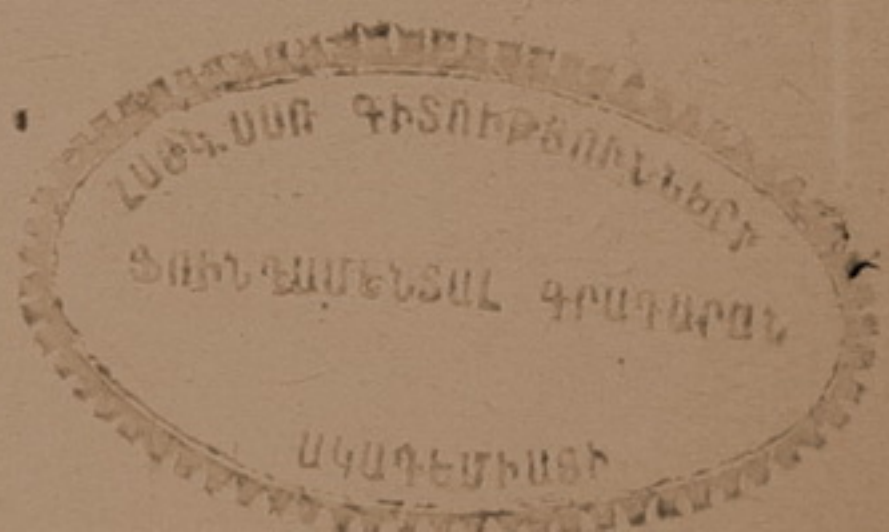
և զգաստ լինել և խնամել Կարմիր բանակի մարտունակությունը:

6) Ինչո՞ւ ուղղորդիցիայի դեպի սոցիալիստական շինարարությունը հայտնաբերած թերահավատությունը վնասակար և միջազգային հեղափոխության գործի համար:

ՀԱՆՁՆԱԲԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

1) Կազմել դիագրամմ այն հարկերի մասին, վոր վճարել և Համբուրգի բանվորը 1913 թ. և 1924 թ.:

2) Յերկրագնդի քարտեզի վրա գտնել Ամերիկայի Միացյալ Նահանգները, Իտալիան, Ֆրանսիան, Անգլիան, Գերմանիան:

ԲՈՒԾՆԱԳՐԱԿԱՆ

ԳԱՆ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0039871

[024]

Գ Ի Ն Ը 20 Կ Ո Պ.

A $\frac{1}{4714}$